

De zelfsturend/autonome leerling

Gevoelens en houding	Gedragsskenmerken	Visie volwassenen/peers	Herkenning
Zelfverzekerd	Goede sociale vaardigheden	Bewonderd en geaccepteerd	Getoonde prestaties
Accepteert zichzelf	Werkt onafhankelijk, zonder bevestiging	Gezien als capabel en verantwoordelijk door de ouders	Producten
Heeft een growth mindset over vermogen/intelligentie	Stelt zichzelf SMART doelen	Hebben een positieve invloed	Nominaties
Optimistisch	Zoekt uitdaging	Succesvol op meerdere fronten	Portfolio's
Intrinsiek gemotiveerd	Sterk zelfsturend	Psychologisch gezond	Gesprekken
Ambitieuw, enthousiast, laat zich graag uitdagen	Werkt enthousiast voor passies/is bevlogen	Positieve relaties met peers	Gestandaardiseerde tests
Heeft school/academische studie niet als hoogste prioriteit	Goede zelfregulering		Prijzen
Accepteert dat hij/zij fouten maakt en leert hiervan	Komt op voor eigen overtuigingen		
Laat tolerantie en respect voor anderen zien	Veerkrachtig /flexibel		
	Kennisproducent/ontwikkelaar		
	Beschikt over zelfinzicht en zelfacceptatie		

De aangepast/succesvolle leerling

Gevoelens en houding	Gedragsskenmerken	Visie volwassenen/peers	Herkenning
<p>Tevreden met eigen situatie</p> <p>Afhankelijk</p> <p>Goed academisch zelfbeeld</p> <p>Faalangstig</p> <p>Extrinsieke motivatie</p> <p>Kritisch over zichzelf</p> <p>Werkt voor het cijfer</p> <p>Onzeker over de toekomst</p> <p>Krijgt graag bevestiging</p> <p>Heeft fixed mindset over intelligentie</p>	<p>Presteert en bereikt doelen</p> <p>Stelt zich afhankelijk op</p> <p>Zoekt bevestiging/goedkeuring van de leerkracht</p> <p>Perfectionistisch</p> <p>Vermijdt risico</p> <p>Kiest veilige activiteiten</p> <p>Doet niet meer dan gevraagd</p> <p>Accepterend en conformerend</p> <p>Wordt kennisconsument</p>	<p>Gewaardeerd door leerkrachten</p> <p>Bewonderd door peers</p> <p>Over het algemeen geliefd en geaccepteerd door ouders</p> <p>Men overschatten zijn/haar capaciteiten</p> <p>Men gelooft dat ze er op eigen kracht wel komen (zonder hulp van anderen)</p>	<p>Gesprek met de leerling</p> <p>Gebruik veel diverse criteria Cijfers, schoolprestaties</p> <p>Gestandaardiseerde testcores</p> <p>Individuele intelligentietests</p> <p>Nominatie door leerkracht, ouders en/of peers</p>

HOEZO "WE HEBBEN
DIT TOCH AFGESPROKEN"?
IK HEB HELEMAAL NIKS
MET U AFGESPROKEN...

De uitdagend/creatieve leerling

Gevoelens en houding	Gedragsskenmerken	Visie volwassenen/peers	Herkenning
<p>Zeer creatief</p> <p>Verveeld en gefrustreerd</p> <p>Wisselende zelfwaardering</p> <p>Ongeduldig en defensief</p> <p>Verhoogde gevoeligheid</p> <p>Onzeker over sociale rollen</p> <p>Kwetsbaar</p> <p>Komt op voor eigen opvattingen</p> <p>Streeft naar rechtvaardigheid</p> <p>Staat open voor het doordenken van vraagstukken die niet eenduidig zijn</p> <p>Heeft veel energie</p>	<p>Laat impulsief gedrag zien</p> <p>Daagt de leerkracht uit</p> <p>Stelt regels en beleid ter discussie</p> <p>Is eerlijk en direct</p> <p>Is emotioneel labiel</p> <p>Kan een slechte zelfcontrole hebben</p> <p>Is creatief en expressief</p> <p>Is volhoudend v.w.b. interessegebieden (passies)</p> <p>Komt op voor eigen overtuigingen</p> <p>Kan in conflict raken met peers</p>	<p>Niet gewaardeerd door leerkrachten</p> <p>Beschouwd als opstandig</p> <p>Betrokken in machtsstrijd</p> <p>Creatief</p> <p>Problemen met discipline en gezag</p> <p>Gelijkgestemden vinden hen als vermakelijk/onderhoudend</p> <p>Men wil hen veranderen/dat zij zich aanpassen</p> <p>Men ziet hen niet als begaafd</p> <p>Men onderschatten hun succes</p>	<p>Zoek uit op welke manieren deze leerling creatief is (gesprek)</p> <p>Focus op creatief potentieel in plaats van prestaties</p> <p>Gebruik domeinspecifieke, objectieve metingen</p> <p>Maak gebruik van creativiteitstests</p> <p>Vraag ouders, medeleerlingen en/of volwassenen buiten het gezin naar bijzonderheden/opvallende kenmerken over de leerling</p>

...DE MIJ TOCH MAAR
GEEN PLUSKIDEN...
VEEL TE MOEILYK...

De onderduikende leerling

Gevoelens en houding	Gedragsskenmerken	Visie volwassenen/peers	Herkenning
<p>Zoekt sociale acceptatie, wil 'ergens' bij horen</p> <p>Voelt zich onzeker en 'onder druk' gezet</p> <p>Bekritiseert zichzelf en anderen</p> <p>Onzeker over eigen recht op emotionele gevoelens</p> <p>Heeft minderwaardigheidsgevoelens</p> <p>Heeft wisselende/tegenstrijdige gevoelens over presteren</p> <p>Internaliseert/betrekt maatschappelijke problemen en conflicten op zichzelf</p> <p>Kan gedrag gericht op prestatie zien als 'verraad' aan eigen sociale groep</p>	<p>Onderwaardeert de eigen begaafdheid, dingt er op af of ontkent deze</p> <p>Valt uit bij deelname aan verrijkingsprogramma's</p> <p>Wijst uitdagingen af</p> <p>Wil geen ander werk doen dan andere kinderen</p> <p>Wil niet opvallen, wil geen uitzonderingspositie</p> <p>Verandert geregeld van vriendschappen/peergroep</p> <p>Heeft (vrijwel) geen band met de leerkracht, of de groep</p> <p>Onzeker over welke kant hij/zij zelf op wil</p>	<p>Gezien als leiders of worden niet (h)erkend</p> <p>Gezien als gemiddeld en succesvol</p> <p>Ervaren als meegaand/inschikkelijk</p> <p>Gezien als stil/verlegen</p> <p>Gezien als risicovermijdend</p> <p>Gezien als iemand die stand houdt/weerstand biedt/sterk is</p>	<p>Gesprekken met de leerling</p> <p>Nominatie door ouders, of leerkrachten</p> <p>Wees voorzichtig met nominatie door begaafde medeleerlingen</p> <p>Getoonde prestaties</p> <p>Creativiteitstests</p> <p>Non-verbale intelligentietests</p>

De risicolopende leerling

Gevoelens en houding	Gedragsskenmerken	Visie volwassenen/peers	Herkenning
<p>Rancuneus en boos</p> <p>Depressieve gevoelens</p> <p>Roekeloos en manipulatief</p> <p>Slecht zelfbewustzijn</p> <p>Defensief</p> <p>Onrealistische verwachtingen</p> <p>Voelt zich niet geaccepteerd</p> <p>Verzet zich tegen autoriteit</p> <p>Niet gemotiveerd voor beloningen die door de leerkracht bedacht zijn</p> <p>Een subgroep is antisociaal</p>	<p>Creëert crisissen en verstoort situaties</p> <p>Zoekt spanning ('thrill seeking')</p> <p>Wil werken voor de relatie</p> <p>Neemt onregelmatig deel aan onderwijs, sport etc.</p> <p>Zoekt buitenschoolse activiteiten die zij/haar interesse hebben</p> <p>Lage schoolprestaties (gemiddeld of ondergemiddeld)</p> <p>Kan zichzelf isoleren</p> <p>Vaak creatief</p> <p>Bekritiseert zichzelf en anderen</p> <p>Levert inconsistent werk</p>	<p>Volwassenen kunnen boos op hen zijn</p> <p>Peers zijn veroordelend</p> <p>Gezien als 'iemand in de problemen' of onverantwoordelijk</p> <p>Gezien als opstandig/rebels</p> <p>Anderen hebben soms angst voor hen</p> <p>Anderen kunnen ongerust zijn om hen</p> <p>Volwassenen voelen zich machteloos om hen te helpen</p>	<p>Individueel afgenomen intelligentietests</p> <p>Hoge prestaties op subtesten</p> <p>Inconsistenties in prestaties</p> <p>Non-verbale intelligentietests</p> <p>Gesprekken</p> <p>Audities</p> <p>Nominatie van ouders of leerkrachten</p>

De dubbel bijzondere leerling

Gevoelens en houding	Gedragsskenmerken	Visie volwassenen/peers	Herkenning
Aangeleerde hulpeloosheid	Maakt makkelijk contact	Heeft (te) veel aanpassingen nodig	Metingen van huidig functioneren in de klas
Intense frustratie en woede	Laat inconsistent werk zien	Wordt gezien als vreemd/bizar	Prestatietests, methode gebonden toetsen
Stemmingswisselingen	Lijkt een (lager dan) gemiddelde leerling te zijn	Hun capaciteiten worden onderschat	Bekijk prestaties over een langere periode
Gevoelig voor ontmoediging	Lijkt in sommige aspecten van sociaal en emotioneel functioneren een jongere leerling	Beschouwd als hulpeloos	Zoek naar patroon van afnemende prestaties in combinatie met aanwijzingen voor hoogbegaafdheid
Moet werken om 'bij' te blijven	Kan storend zijn/niet taakgericht	Worden niet als begaafd of getalenteerd beschouwd	Baseer je niet (alleen) op analyse van de sterk uiteenlopende resultaten op subtesten van een intelligentietest, maar kijk breder
Gebrekkig/zwak academisch zelfbeeld	Goed probleemoplossend vermogen	Worden ervaren als leerlingen die veel structuur nodig hebben	
Ziet zichzelf niet als succesvol	Gedragproblemen	Alleen hun onvermogen wordt gezien	
Weet niet waar hij/zij bij hoort	Denkt in concepten/ideeën		
	Houdt van nieuwigheid en complexiteit		
	Is chaotisch		
	Heeft een (relatief) trage informatieverwerking		
	Heeft soms moeite in omgang met peers		